

[Kirkegaard.]

folketingsbeslutning, som er til behandling i dag. Se, når erhvervelsen af visse landejendomme øjensynligt sker ud fra helt andre motiver end erhvervsmæssig udnyttelse, er en sådan ejendom så ikke nærmest at betragte som et sommerhus eller, som vi måske efterhånden plejer at udtrykke os, en fritidsbolig? Men når udgifterne til en lille fritidsbolig regnes for en helt privat udgift, der ikke må fratrækkes i indkomsten, så mener jeg, ligelighed kræver, at folketingset ser på, om det er rimeligt, at udgifterne til en stor fritidsbolig, altså en lystgård, må fradrages i den skattepligtige indkomst.

Størst vægt og afgørende vægt må jeg dog tillægge, og jeg betragter det som en kendsgerning, at ikke-landmænds store og i øvrigt forståelige interesse for at købe landejendomme er til skade for hele landbrugserhvervet, idet enhver stigning i ejendomspriser, der ikke er begrundet i en bedre rentabilitet, er til skade for almindelige landmænd, i ganske særlig grad for de unge landmænd. Det er ikke godt, men heldigvis findes der da heller ikke så vidt mig bekendt tilsvarende forhold eller konflikter inden for andet erhvervsområde her i landet. Jeg tror, at det vil være muligt i et vist omfang at afdæmpe de uheldige virkninger, jeg her har nævnt, hvis vi gennemfører den lovgivning, som forslaget til folketingsbeslutning er udtryk for, og det vil jeg altså anbefale til vedtagelse.

Angående forslag til folketingsbeslutning om etableringslån til landmænd, som første gang etablerer sig som selvstændige, kan jeg naturligvis også delvis henvise til, hvad jeg sagde, da problemet var til behandling i sidste samling. Ikke bare unge landmænd interesserer sig for en sådan låneordning; det er min erfaring, at mange ældre mennesker også gør det, måske overvejende ud fra den betragtning, at landbougdommen efterhånden får for lille en part af de store beløb, som fra det offentliges side investeres i ungdommens uddannelse, i dens fremtid.

Da vi her i tinget sidste år drøftede problemet, var alle enige om, at vi måtte se at finde en form, som helst slet ikke eller også i så ringe grad som muligt måtte antages at bundfælde sig i stigende ejendomspriser, og det er jo en vanskelig opgave.

Selv om tanken er nærliggende, er jeg derfor ikke sikker på, at vi skal udstyre de unge landmænd med penge til udbetaling på en ejendom. Jeg tror, vi skal overveje, om ikke risikoen for, at støtten kapitaliseres af sælgeren, er noget mindre, hvis den påtænkte støtteforanstaltning udformes som statsgaranti for et lån, når en ejendom er købt og overtaget, et lån til de forbedringer af både jord og bygninger, som næsten altid tiltrænges, når en ejendom skifter ejer.

På forhånd regner jeg med, at statens risiko ved en sådan låneordning vil blive relativt meget ringe. De unge landmænd er, om jeg så må sige, oftest i hvert fald opdraget i den tankegang, at der skal præsteres en opsparring, hvis man vil være selvstændig landmand, og det er jo en god ting, og dertil kommer — mener jeg — at de unge landmænd i dag er meget dygtige, og derfor er der kun en lille risiko for, at de opgiver den ejendom, hvori de har anbragt den opsparede kapital.

En låneordning som den her antydede kan efter min opfattelse vanskeligt gennemføres efter det, som jeg vil kalde et lineal-system. Fra sag til sag tror jeg at forholdene vil vise sig at være meget forskellige; jeg tror derfor, at vi skal prøve at finde frem til en ordning med et udvalg i hvert amt, som skal tage stilling til hver enkelt ansøgning. Et sådan udvalg kan udmærket være den allerede eksisterende husmandsbrugskommission i hvert amt, måske sammen med den stedlige repræsentant for statens jordlovsudvalg, for det er jo mennesker, der sidder inde med stor erfaring på nært beslægtede områder.

De synspunkter, som jeg på mit partis vegne nu har givet udtryk for, er naturligvis kun fremsat til overvejelse. Inden vi når til vejs ende ved behandlingen af de to problemer, vil vi naturligvis få lejlighed til at stifte bekendtskab med andre forslag, og de kan så behandles i det udvalg, som jeg beder om må blive nedsat til behandling af vore 2 forslag til folketingsbeslutning.

Chr. Rasmussen: De to forslag til folketingsbeslutning havde vi til behandling i sidste folketingsamling, og jeg kan i det store og hele henvise til de udtalelser, jeg fremsatte på daværende tidspunkt — de står i Folketingstidende 1964-65, sp. 4213-16.